

Jaarverslag 2023

Algemeen

De voornaamste doelstelling van Stichting Ayuda Maya ('Help de Maya's') is fondsenwerving voor projecten om de leefomstandigheden te verbeteren van de kansarme Mayabevolking in het Midden-Amerikaanse Guatemala. Dit land is ongeveer 3x zo groot als Nederland en heeft een bevolking geschat op 17,6 miljoen mensen (2022). De inheemse Maya's maken daar ongeveer 50% van uit.

Bij ons beleid gaan wij uit van de 'Sustainable Development Goals' (SDG's) die door de lidstaten van de VN in 2015 zijn vastgesteld. Deze SDG's moeten ertoe leiden dat in 2030 de wereld vrij is van armoede, honger en ziektes. Ook moeten oplossingen zijn gevonden voor problemen over o.a. water, sanitatie, klimaat en energie. Vrede en veiligheid, duurzame economische ontwikkeling, gelijkheid en partnerships zijn belangrijke middelen om deze doelen te bereiken.

Voor Ayuda Maya is vooral SDG 6 van belang: toegang tot schoon drinkwater en goede sanitaire voorzieningen, verbetering van de waterkwaliteit en voorkomen van waterverontreiniging.

Rechtstreeks gevolg hiervan is een verbetering van de gezondheidstoestand, SDG 3. Op langere termijn komen SDG's 1, 2, 8 en 10 binnen de horizon van de armste Maya's. Ons beleid ligt vast in het beleidsplan dat op onze website is gepubliceerd (www.stichtingayudamaya.nl).

We werken vraaggericht, dat is immers het belangrijkste uitgangspunt voor succes, naast het hebben van een betrouwbare uitvoerende partner in het land zelf.

Onze doelgroep, de Maya-families in de rurale dorpjes in de provincie Alta Verapaz, helpen we door ze te voorzien in een eerste levensbehoefte: schoon drinkwater.

Zij zijn extreem arm en hebben dus ook geen geld voor elektriciteit. Water halen ze veelal uit vervuilde beken en riviertjes, met hoge kindersterfte als triest gevolg. Schoon drinkwater verkrijgen zij door direct van een hoger gelegen bron door middel van zwaartekracht een gesloten waterleidingsysteem aan te leggen. Elke familie krijgt een kraan voor de deur van hun hutje.

Een voorwaarde om in aanmerking te komen voor het systeem is dat de dorpingen zelf bijdragen door mee te werken bij het graaf- en sjouwwerk, het leveren van hout, zand en grind (stenen).

Hierdoor wordt een project hun eigen project.

Schoon drinkwater betekent fittere, gezondere kinderen die naar school kunnen. Een ander gevolg is dat de medische kosten dalen en het welvaartspeil stijgt. Een bezoek aan de dokter en bijkomende medicijnkosten betekenen vaak een aanslag op de weinige financiële middelen. We zeggen wel eens: in de 6 maanden die de aanleg gemiddeld vergt gaan de mensen 60 jaar in de tijd vooruit.

Ayuda Maya werkt transparant: beleidsplan, jaarverslagen, balansen en exploitatierekeningen publiceren we op de website. Zo kan iedereen precies zien hoe we donaties en andere opbrengsten besteden. De kosten houden we zo minimaal mogelijk.

We hebben de ANBI-status. Als Algemeen Nut Beogende Instelling kan dat voordelen bieden aan de donateurs omdat giften aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting.

We zijn lid van Partin, een belangenvereniging voor kleine(re) stichtingen als de onze.

De belangen strekken zich uit van beïnvloeding van de overheid over het wel of niet verplichten tot het hebben van een keurmerk. Dat leidt tot niet te vermijden kosten en de kleinere stichtingen willen dat niet. Ook wil Partin een aanspreekpunt zijn voor vermogensfondsen die een bepaald project willen financieren. Partin verzorgt geregeld bijeenkomsten voor verdieping van de professionaliteit van stichtingen.

We werken sinds 2012 samen met Wilde Ganzen. We zijn heel blij met deze samenwerking. Niet in de laatste plaats omdat wij door de hoge eisen die zij stellen 'scherp' blijven en steeds de lat hoog blijven leggen.

Onze Partners in Guatemala: Adicay

en

de dorpelingen (zij graven op deze foto een geul voor de hoofdleiding)

Sinds 2022 zijn we ook een samenwerking gestart met AFAS Foundation voor het bouwen van een drinkwaterproject in de gemeenschap Santa María Samilhá. We hopen met dit vermogensfonds een langere samenwerking aan te kunnen gaan.

Guatemala

Het jaar 2023 heeft in Guatemala in het teken gestaan van de algemene verkiezingen. Hierin worden de president, vicepresident, 160 Kamerleden, 340 gemeenteambtenaren en 20 leden voor het Midden-Amerikaanse parlement gekozen. De 1ste ronde (25 juni) liet geen duidelijke winnaar achter, waardoor er een 2de ronde nodig was (25 augustus). Grote verrassing was dat nieuwkomer Bernardo Arévalo in de 1ste ronde op de tweede plaats eindigde met 15,5% van de stemmen waarbij Sandra Torres als favoriet 21,1% van de stemmen kreeg. Omdat geen van beide meer dan 50% kreeg, was een tweede ronde nodig. In de 2de ronde heeft Bernardo Arévalo, tegen alle verwachtingen in, 60,9% van de stemmen gehaald. Sandra Torres is ex-vrouw van Álvaro Colom die president is geweest tussen 2008 – 2011. Bernardo Arévalo is zoon van voormalige president Juan José Arévalo, die een van de eerste democratisch gekozen presidenten van Guatemala is geweest tussen 1945 en 1951.

Het presidentschap van Juan José Arévalo werd gekenmerkt door sociale vooruitgang van de armere klassen. Tijdens zijn regeerperiode kwam voor het eerst een Arbeidswet en werd het eerste zorgsysteem voor Guatemala opgezet. Dit systeem bestaat nog steeds maar helaas is het niet meer zo goed als het destijds bedoeld was. Daarnaast werd in die tijd ook het werk gereedgemaakt om grondstukken die niet werden bewerkt terug te kopen en te geven aan de bevolking die bereid was de grond te bewerken (wat een grote vooruitgang zou betekenen voor veel van de Mayabevolking die vaak 'een slaven bestaan' had op plantages).

Vanwege de goede reputatie van zijn vader heeft Bernardo kunnen profiteren van een groot gedeelte van de stem van de Maya-bevolking.

In de aanloop naar de machtsoverdracht (gepland op 14 januari 2024, maar uitgevoerd op 15 januari na 9 uur vertraging vanwege ongeregelde heden) is meermalen geprobeerd de verkiezingsuitslag teniet te doen. Er werd onder andere aangegeven dat er ongeregelde heden waren aangetroffen (valse handtekeningen) in het proces van de partijvorming van Semilla (partij van Bernardo Arévalo). Uiteindelijk is na veel internationale druk de verkiezingsuitslag van beide rondes geaccepteerd door de rechterlijke/wetgevende macht.

2024 begint dus voor Guatemala met veel hoop. Echter heeft de president een minderheid in het kabinet waardoor het maar de vraag is hoeveel invloed hij uiteindelijk zal hebben om een nieuwe koers te varen in Guatemala.

Bestuur

Het bestuur van Stichting Ayuda Maya heeft in deze verslagperiode 5x via Zoom vergaderd: op 16 januari, 2 april, 20 juni, 25 september en 18 december.

Verder is het bestuur door de secretaris via e-mail en Whatsapp op de hoogte gehouden van eventuele zaken van belang. Bij tussentijds te nemen besluiten is via e-mail gecommuniceerd.

Partnerorganisatie Adicay

De uitvoering en realisatie van de waterprojecten zouden niet mogelijk zijn zonder onze partner Adicay onder de bezielende leiding van Maya-directeur Ana Cal Choc. Haar bijzondere levensverhaal kunt u lezen op onze website op de pagina 'projecten'. Ana, de technici en de sociaal werkers/instructeurs maken hun lijfspreuk: "Trabajando con Amor y Excelencia" (Werken met Liefde en Voortreffelijkheid) volledig waar.

Adicay heeft een website (www.adicay.org) en een Facebookpagina.

Tijdens de bezoeken van het bestuur worden in overleg met Adicay de dorpen geselecteerd die voor een waterleiding in aanmerking komen. Wanneer een reisbezoek aan Guatemala niet mogelijk is, zoals in de afgelopen paar jaar het geval was vanwege Corona, ontvangen we via e-mail een voorstel van Adicay voor een nieuw project met hierbij telefonisch verdere toelichting.

Adicay is een non-profitorganisatie en daarom niet op winst gericht. De salarissen zijn bescheiden en op kosten wordt gelet. Grote reserves heeft Adicay niet. Wij prijzen ons gelukkig dat we met deze organisatie kunnen samenwerken.

In 2023 hebben we als deel uitmakend van het waterproject in Coxopur de aanschaf van een aantal nieuwe computers en laptops kunnen faciliteren. Hier was een grote noodzaak voor.

Bezoek aan Guatemala

Begin 2023 heeft bijna het hele bestuur, mét aanhang, een vertegenwoordiger van de AFAS Foundation en twee donateurs, een projectbezoek afgelegd in Alta Verapaz. Een verslag hiervan vindt u hier: [Reisverslag Guatemala](#). Op de agenda stonden: een bezoek aan het team van Adicay met gezamenlijke lunch, twee inauguraties van afgeronde projecten en een bezoek aan het mogelijke nieuwe project Coxopur (welke in 2023 ook is afgerond). We kijken terug op een succesvolle projectreis.

Projecten

Vanaf 2011 richten we ons op waterprojecten. Dit hebben we in onze communicatie en fondsenwerving verder uitgedragen en inmiddels kunnen we ons 'gespecialiseerd in watersystemen' noemen.

Een belangrijk onderdeel van onze projecten is ook de opleiding en training in basishygiëne alsook de aanleg van latrines en het plaatsen van afvalbakken. Daarnaast plaatst Adicay waar nodig nieuwe bomen op plekken waar deze moesten wijken voor de aanleg van het systeem.

In de eerste maanden van 2023 hebben we nog een aantal grotere giften mogen ontvangen waardoor het mogelijk was voor Adicay om in juli te starten met de bouw van het systeem. De gemeenschap heeft zelf ook bijgedragen in de vorm van man- en vrouwkracht en materialen (zoals zand en grind). Eind 2023 was het project succesvol afgerond. De inauguratie van het systeem zal bij het volgende bezoek van Gieljam en Esther Schutgens gepland worden (nog geen datum). Voor dit project hebben we opnieuw mogen samenwerken met Wilde Ganzen.

Hieronder volgt een kleine impressie van het project in Coxopur.

Levering en opbergen van materialen:

Bouw van de opvangtank:

Sleuven graven en leidingen leggen:

Bouw van de distributietank:

Testen of alles werkt zoals verwacht:

Samenwerking met Wilde Ganzen

Wilde Ganzen steunt en steunde ons nu al voor 10 projecten, waarvoor het bestuur zijn hartelijke dank uitspreekt en hoopt dat de samenwerking wordt voortgezet.

In 2024 verwachten we een drinkwatersysteem te bouwen in het dorp La Calera 3, dit zal ons 15de project zijn. Op het moment van schrijven (januari 2024) wordt hiervoor door Adicay een aanvraag geschreven om bij ons in te dienen. Wij hopen deze samen met Wilde Ganzen te kunnen realiseren.

Ons 3^e waterleidingproject en de groentetuinen in Tuxila zijn met steun van Wilde Ganzen tot stand gekomen evenals ons 4e waterleidingproject in Se'Balam, het 5e in Sierra de Chama, het 6e in Samilha1, het 7e in Salac2, het 8e in El Corozal, het 9e in Jolomijixito, het 11e in San Marcos Chamil, het 12e project San Antonio Sepacuité en het 14de project in Coxopur (N.B. ons 10e project, Magdalena, is via Partin door een ander vermogensfonds gefinancierd).

Fondsenwerving

De belangrijkste taak van Stichting Ayuda Maya is het werven van fondsen. Ayuda Maya is voor het laten uitvoeren van de projecten afhankelijk van donateurs, verkoop van artikelen uit Guatemala en opbrengsten van acties die zijn en worden ondernomen. In 2023 heeft het bestuur drie presentaties gegeven over de stichting: in Buitenpost, bij de vereniging Vrouwen van Nu en bij de Probus Steenwijk. De grootste particuliere fondsenwervingsactiviteit van 2023 betreft de sponsorloop van Tim Kok's marathon in april: hij heeft hiervoor €1.500 opgehaald.

Naast het koesteren van onze bestaande contacten hebben we afgelopen jaar aandacht besteed aan het zoeken van mogelijkheden voor financiële steun bij grote(re) fondsen en bedrijven. Onze intentie is om dit in 2024 voort te zetten.

We hebben in 2023 twee grotere prijzen gewonnen. Allereerst een prijs van €5.000 van Wilde Ganzen voor de wedstrijd 'gemeenschapsparticipatie', waarbij we hebben aangetoond dat een Mayagemeenschap van het begin (aankloppen bij partner Adicay) tot het eind (verantwoordelijkheid over het systeem op lange termijn) betrokken is. Daarnaast hebben we een aanvraag voor capaciteitsversterking van onze partner Adicay gehonoreerd gekregen door een anonieme donateur (onder de naam 'Gentiaan'), via Partin. Met dit bedrag, bijna €9.000, hebben de medewerkers van Adicay een cursus gevolgd voor het installeren en onderhouden van drinkwaterpompen die werken op zonne-energie en hiervoor gereedschappen aangeschaft. Deze cursus wordt naar verwachting in mei 2024 afgerond.

En natuurlijk doet onze vaste groep donateurs ook een flinke duit in het zakje. Ook mochten we dit jaar weer enkele nieuwe donateurs verwelkomen. En af en toe zien we bijschrijvingen van donateurs die anoniem wensen te blijven. En ook konden we weer rekenen op onze vaste "fans". We vinden het hartverwarmend en ervaren het als een hart onder de riem om ons te blijven inzetten. Dankzij al deze giften en activiteiten kunnen we de leefomstandigheden van de armste Maya's in Alta Verapaz - Guatemala verbeteren.

Ambassadeurs

Onze ambassadeur Marja Kok heeft in 2023 het project 'de tafel van 8' voortgezet (gestart in 2022). Dit is een maandelijks gratis driegangendiner met elke keer andere gasten (6 gasten; 2 gastvrouwen/kokkinnen) die aan het einde van de avond worden uitgenodigd om een donatie te doen aan Ayuda Maya. Naast de prachtige mogelijkheid voor fondsenwerving werkt dit initiatief ook eenzaamheid tegen.

Onze ambassadeurs vertellen over het mooie Guatemala en de noden van de allerarmste Maya's. Dank daarvoor aan Jan Hendriks en Alda Haegens in Venray en Marja Kok in Buitenpost.

Hulp in natura

Wederom een speciaal dankwoord aan Erik de Jong van Erjon webdesign (www.erjon.nl) voor het belangeloze up-to-date houden van onze website.

Donateurs

Wij danken onze vaste en minder vaste donateurs heel hartelijk voor hun financiële steun.

Het is goed om te zien dat er ook in 2023 weer vaste donateurs zijn bijgekomen.

Donateurs geven ons behalve hun financiële steun ook het vertrouwen om door te gaan met onze projecten. Wij weten zeker dat met uw geld de armste Mayabevolking een stapje dichterbij een betere toekomst komt. Namens hen: Matios! ("dank u wel" in het Q'eqchi, hun eigen taal).

Met een kleine bijdrage kun je al een GROOT verschil maken.

Tot slot

In de afgelopen jaren zijn 14 waterleidingprojecten gerealiseerd en hebben nu duizenden mensen schoon drinkwater. Een geweldige vooruitgang die wij ons met onze luxe niet meer kunnen voorstellen.

Ook in 2024 gaan wij op de ingeslagen weg voort, samen met Adicay, onze partner in Guatemala, en met de steun van onze donateurs in Nederland, met uw hulp dus. Alle gulle gevers heel erg bedankt!

Wij wensen u een heel mooi 2024 toe!